

загальними витратами;

- оптимізація запасів на кожному рівні логістичної системи;
- гарантія бездефектного складування запасів та мінімізація витрат на вхідному контролі;
- оптимізація часу руху матеріальних і інформаційних потоків логістичної системи;
- бездефектне виробництво з метою запобігання збільшенню часу виготовлення та витрат на виправлення браку;
- підвищення кваліфікації робочої сили;
- максимізація використання виробничої потужності;
- мінімізація витрат ручної праці, витрат на ремонтні роботи, освоєння нових технологій, витрат на транспортно-складські та пакувальні процеси в середині виробництва;
- вдосконалення документообігу; провадження комп'ютерної мережі, що об'єднує усі склади і відділи компанії; використання інтернет-технологій;
- оптимізація загальних витрат при організації і русі матеріальних і інформаційних потоків логістичної системи.

Усі витрати підрозділяються: на витрати, що відносяться до якості, витрати на відповідність, витрати внаслідок невідповідності, витрати на процес. Особливе місце в логістичній системі відводиться управлінню процесом, який є базовим елементом основою поліпшення якості і продуктивності на підприємстві. На рис. 1 наведена базова модель процесу яка містить параметри, що оцінюють ефективність.

Відмітною особливістю системного підходу є оптимізація функціонування не окремих елементів а усієї логістичної системи в цілому; принцип загальних витрат, тобто облік усієї сукупності витрат управління матеріальними і пов'язаними з ними інформаційними і фінансовими потоками в логістичному ланцюзі. Як правило критерій мінімуму загальних витрат є однією з основних при оптимізації логістичної системи.

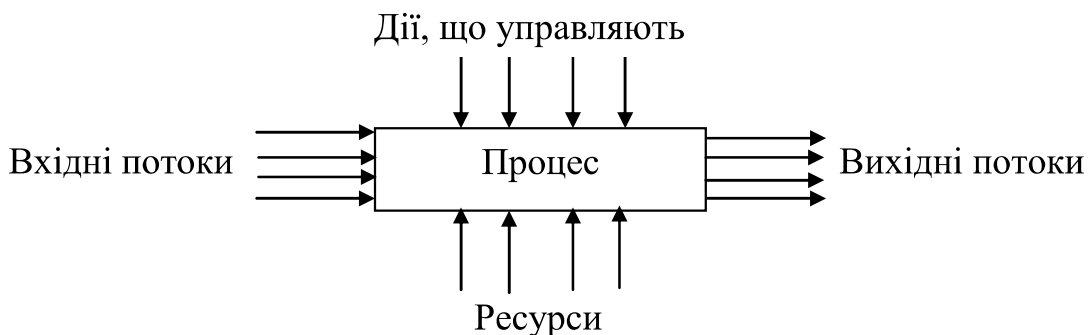

Рисунок 1 – Базова модель процесу

До сучасних методів управління витратами належать: визначення витрат по процесах; стратегічне управління витратами.

Перший метод вимагає додаткового аналізу змісту і структурування процесів. Є інструментом логістики для точнішої і системної калькуляції сукупних витрат.

Другий метод полягає в переорієнтації інформаційних потоків, їх спрямованості в сферу довгострокової перспективи, одночасному обліку внутрішніх і зовнішніх логістичних чинників, використання додаткових даних, у т.ч. не фінансового характеру.

Таким чином, поєднання і розвиток методів управління витратами може скласти ту перспективну платформу, яка утворює «ядро» ключової компетенції для зниження витрат на взаємодію в інтегрованій логістичній мережі.

Список літератури

1. Кононенко А.В., Романенков Ю.О., Гатило В.П. Логістика: навч. посіб. до виконання практ. робіт. Харків: Нац. аерокосм. ун - т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2019. 56 с.

2. Окландер М. Логістика: Навчальний посібник, Центр навчальної літератури, 2018. 346 с.

УДК 330.131.7

Хуторна А.В., здобувачка вищої освіти

Мацука В.М., к.е.н., доцент кафедри

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0953-8769>

Маріупольський державний університет, м. Київ, Україна

ФІНАНСОВИЙ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ

У сучасних умовах, коли глобалізація та ринкова конкуренція стають все більш інтенсивними, підприємства повинні приділяти особливу увагу фінансовому ризик-менеджменту. Фінансовий ризик може виникнути з непередбачуваних змін у світовій економіці, змін валютних курсів, змін на ринку цінних паперів тощо. Недооцінка цих ризиків може призвести до фінансових втрат, які можуть бути досить значними для підприємства. Підприємства можуть використовувати різноманітні стратегії ризик-менеджменту для забезпечення фінансової безпеки.

Основні стратегії включають:

1. Диверсифікація портфеля. Ця стратегія полягає у розподілі інвестицій на різні види активів і фінансові інструменти з різними рівнями ризику. Це зменшує загальний ризик портфеля і забезпечує більш стабільний дохід для підприємства.

2. Застосування фінансових похідних інструментів. Фінансові похідні інструменти, такі як ф'ючерси, опціони та свопи, можуть використовуватись для зменшення ризику на ринку цінних паперів, валютному ринку і ринку сировини. Ці інструменти дозволяють підприємствам захистити свої інвестиції від великих коливань ринку.

3. Розроблення та впровадження фінансових політик. Підприємства можуть розробляти та впроваджувати фінансові політики, які дозволяють зменшити ризик фінансових втрат.

4. Забезпечення фінансової стійкості. Підприємства повинні забезпечувати фінансову стійкість, щоб зменшити ризик фінансових втрат. Це може бути досягнуто шляхом збільшення резервів, зменшення боргового навантаження та збільшення ліквідності підприємства [1].

Застосування цих стратегій може забезпечити фінансову безпеку підприємства та зменшити ризик фінансових втрат.

Для забезпечення фінансової безпеки підприємства, досить важливим є розуміння фінансових ризиків, які можуть вплинути на його діяльність.

Одним з головних фінансових ризиків є курсовий ризик, який пов'язаний зі зміною курсу валют. Цей ризик може виникнути внаслідок зовнішніх чинників, таких як зміна курсу на міжнародному ринку, зміна економічної та політичної ситуації в країні, а також через внутрішні чинники, такі як зміни валютних курсів у банку або зміна валютних ставок на місцевому ринку. Для управління курсовим ризиком підприємства можуть використовувати фінансові інструменти, такі як валютні опціони, форварди та ф'ючерси.

Іншим важливим фінансовим ризиком є процентний ризик, який пов'язаний зі зміною рівня процентних ставок. Цей ризик може виникнути внаслідок зміни рівня процентних ставок на ринку, зміни кредитної політики банків, зміни обсягів боргового фінансування та інших факторів. Для управління процентним ризиком підприємства можуть використовувати інструменти, такі як процентні свопи та процентні опціони [2].

Одним зі способів управління фінансовими ризиками є диверсифікація інвестиційного портфеля. Це означає, що підприємство інвестує кошти у різноманітні активи, що дозволяє зменшити ризик втрати коштів в разі несприятливої ситуації на одному з ринків.

Окрім зазначених вище фінансових ризиків, до них також відносяться кредитний ризик, ризик ліквідності, ризик вартості активів та інші. Для успішного управління фінансовими ризиками необхідно розробити стратегію, яка відповідала б потребам підприємства та враховувала його фінансові можливості. Для цього можна використовувати різноманітні методи та інструменти фінансового менеджменту.

Одним з найважливіших інструментів управління фінансовими ризиками є фінансовий аналіз. Він дозволяє оцінити фінансову стійкість підприємства, визначити його фінансову потужність та виявити можливі фінансові ризики. Для проведення фінансового аналізу використовуються різноманітні методи та показники, такі як аналіз балансу, аналіз рентабельності, аналіз платоспроможності та інші [3].

Іншим важливим інструментом управління фінансовими ризиками є страхування. Воно дозволяє зменшити фінансові втрати в разі настання непередбачуваних подій, таких як природні катаклізми, аварії, крадіжки, війни та інші. Важливо обрати правильний вид страхування, що відповідатиме потребам підприємства та його фінансовим можливостям.